

ZDRUŽENI NARODI

Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije

CERD/C/62/CO/9

2. junij 2003

Izvirnik: ANGLEŠKI

ODBOR ZA ODPRAVO RASNE DISKRIMINACIJE

62. zasedanje

OBRAVNAVA POROČIL, KI JIH DRŽAVE POGODBENICE ODDAJO PO 9. ČLENU KONVENCIJE

Sklepne ugotovitve Odbora za odpravo rasne diskriminacije

Slovenija

1. Odbor je 13. in 14. marca 2003 na 1570. in 1571. zasedanju (CERD/C/SR.1570 in 1571) obravnaval peto periodično poročilo Slovenije z rokom 6. julija 2001 (CERD/C/398/Add.1). Dne 21. marca 2003 je na 1581. zasedanju (CERD/C/SR.1581) sprejel naslednje sklepne ugotovitve.

A. Uvod

2. Odbor z veseljem sprejema peto periodično poročilo, ki je poročilo o napredku in se navezuje na priporočila iz zadnjih sklepnih ugotovitev odbora (CERD/C/304/Add.105). Zadovoljen je tudi z dodatnimi informacijami, ki jih je dala delegacija države pogodbenice ob ustni predstavitvi, in ceni priložnost za nadaljevanje dialoga z njo.

B. Pozitivni vidiki

3. Odbor odobrava dejstvo, da je Slovenija dala izjavo po 14. členu konvencije, s katero odboru priznava pristojnost, da preuči sporočila posameznikov ali skupin posameznikov. Državo pogodbenico spodbuja k ozaveščanju čim širše javnosti o tem mehanizmu.

4. Odbor ceni prizadevanja za ratifikacijo sprememb šestega odstavka 8. člena konvencije in upa, da bo ta postopek kmalu končan, v skladu z resolucijo Generalne skupščine št. 57/194.

5. Odbor veseli sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o državljanstvu RS iz leta 2001 v decembru 2002 v zvezi s postopkom pridobivanja državljanstva Republike Slovenije za določene kategorije oseb, ki prebivajo v Sloveniji.

6. Veselijo ga tudi nedavni koraki države pogodbenice za nadaljnje izvajanje konvencije, kot je sprejetje posebne protidiskriminacijske zakonodaje (med drugim Zakona o medijih 2001, Resolucije o migracijski politiki RS 2002, Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi 2002, Zakona o izvrševanju javnega interesa za kulturo 2002 in Zakona o delovnih razmerjih 2002).

C. Pomisleki in priporočila

7. Odbor ceni pojasnilo delegacije o različnih definicijah v poročilu in notranji zakonodaji za etnične in narodne manjšine ter »avtohtone« in »nove« skupnosti. Vendar pa opaža možne diskriminacijske posledice različnih definicij za različne etnične skupine in državo pogodbenico poziva, naj v naslednje periodično poročilo vključi podrobne informacije o pravnih definicijah za opis različnih manjšin in njihovega položaja.

8. Odbor skrbi pomanjkanje dostopnih podatkov o izvajanju konvencije in poudarja pomen dodatnih informacij, skupaj s statističnimi podatki, o stopnji vključevanja manjšin v družbo. Predlaga, da država pogodbenica ob zagotavljanju zasebnosti posameznika predloži ustrezne podatke o demografski sestavi prebivalstva, in jo poziva, naj v naslednje poročilo vključi podatke zadnjega popisa prebivalstva (aprila 2002). V zvezi s tem odbor državo pogodbenico opozarja na svoje XXIV. in IV. splošno priporočilo o 1. členu konvencije in poročanju držav pogodbenic ter osmi odstavek navodil za poročanje.

9. V zvezi z 2. členom konvencije odbor sicer opaža, da Ustava Republike Slovenije ureja zastopstvo italijanske in madžarske manjšine v državnem zboru, hkrati pa, da vprašanje parlamentarnega zastopstva drugih manjšin ni obravnavano. Zato priporoča, da država pogodbenica premisli o nadaljnjih ukrepih, s katerimi bi zagotovila zastopanost vseh manjšinskih skupin v državnem zboru, in v prihodnje poročilo vključi informacije o morebitnih ukrepih v zvezi s tem.

10. Odbor ceni prizadevanje države pogodbenice za spodbujanje kulturne raznolikosti ter enakih možnosti Romov in njihovo lažje vključevanje v proces odločanja. Skrbi pa ga, da se še vedno pojavljata diskriminatorni odnos in ravnanje ter da bi razlikovanje med »avtohtonimi« in »novimi« Romi lahko vodilo v nadaljnjo diskriminacijo. Državo pogodbenico spodbuja, naj nadaljuje prizadevanja v boju proti diskriminatornemu ravnanju in odnosu do Romov, ki se lahko pojavljata zlasti na področjih nastanitve, zaposlovanja in policijske obravnave, tudi z razvojem ustreznih proaktivnih strategij na teh področjih. Državo pogodbenico poziva, naj predloži podatke o številu oseb iz teh skupin, ki so jim koristili ukrepi za zagotavljanje enakopravnosti.

11. Odbor ceni prilagodljiv pristop države pogodbenice pri izobraževanju romskih otrok, saj se tega vprašanja loteva v vsaki posamezni skupnosti. Skrbi pa ga obstoječa praksa šolanja nekaterih otrok v centrih za poklicno izobraževanje odraslih in drugih v posebnih oddelkih. Ob upoštevanju svojega XXVII. splošnega priporočila o diskriminaciji Romov državo pogodbenico poziva, naj spodbuja vključevanje romskih otrok v redne šole.

12. Medtem ko dejansko izvajanje 4. člena konvencije, ki je eden njenih bistvenih členov, ne zbuja skrbi, pa odbor državo pogodbenico naproša, da v naslednjem periodičnem poročilu navede statistiko in informacije o primerih domnevnih kaznivih dejanj iz rasističnih vzgibov, preiskavah v zvezi z njimi in izidu morebitnih upravnih ali sodnih postopkov.

13. Veselijo ga koraki države pogodbenice pri dolgotrajni problematiki oseb, živečih v Sloveniji, ki niso mogle pridobiti državljanstva. Vseeno pa ga skrbi to, da se mnoge od oseb, ki niso pridobile slovenskega državljanstva, še vedno srečujejo z administrativnimi ovirami pri izpolnjevanju določenih zakonskih zahtev. Odbor priporoča, naj država pogodbenica to vprašanje obravnava prednostno in ob upoštevanju nastalih težav zagotovi, da se nova državljanstva zakonodaja izvaja nediskriminatorno.

14. Skrbi ga, da je precejšnje število oseb, ki v Sloveniji živijo vse od osamosvojitve brez slovenskega državljanstva, v nekaterih primerih ostalo brez pokojnine, stanovanj ter zdravstvenega varstva in drugih pravic. Seznanil se je s prizadevanjem države pogodbenice za reševanje teh vprašanj in jo naproša, da v naslednjem periodičnem poročilu predloži konkretne informacije o tej problematiki in morebitnih rešitvah.

15. Državo pogodbenico poziva, da se pri pripravi naslednjega periodičnega poročila posvetuje z organizacijami civilne družbe, ki si prizadevajo za boj proti rasni diskriminaciji.

16. Odbor priporoča, da država pogodbenica pri izvajanju konvencije v notranji zakonodaji upošteva ustrezne dele deklaracije iz Durbanu in akcijskega programa, zlasti v zvezi z 2. do 7. členom konvencije, ter v naslednje periodično poročilo vključi informacije o akcijskih načrtih ali drugih ukrepih za izvajanje deklaracije iz Durbanu in akcijskega programa na državni ravni.

17. Odbor priporoča, da so poročila države pogodbenice dostopna javnosti od takrat, ko se predložijo, in da se podobno objavijo tudi sklepne ugotovitve odbora o teh poročilih skupaj z drugimi besedili, pomembnimi za konvencijo. Državo pogodbenico spodbuja, naj okrepi prizadevanja v zvezi s tem, da bi aktivno nagovorila splošno javnost.

18. Odbor priporoča, da naj država pogodbenica odda šesto periodično poročilo skupaj s sedmim periodičnim poročilom z rokom do 6. julija 2005 in da naj obravnava vse pripombe iz teh sklepnih ugotovitev.